

NYHETSBRIV *INDIEN*

utgivet av *Indienspecialisten EMPATUM*

Engelbrektsgratan 39, 114 32 STOCKHOLM Plusgiro: 460 75 60-2

Tel: 08-411 04 08. E-post: empatum@comhem.se

Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl

Hemsida: <http://www.empatum.se>

Nr 4 2011

Utkommer 5 gånger per år
Sextonde årgången

U-HJÄLPKARTAN RITAS OM

De snabbväxande ekonomierna (emerging markets), står idag för långt mer än hälften av världens befolkning, mobiltelefonabonnemang, valutareserver, konsumtion av stål och koppar, bilförsäljning m.m.

Brasilien ger mer bistånd till svältens Somalia än Tyskland, Frankrike och Italien tillsammans. Indien har sitt eget rymdprogram och \$ 300 miljarder i valutareserv och har länge gett bistånd till länder som Afghanistan, Nepal, Bhutan och Sri Lanka. Kina är den störste utländske investeraren i Afrika och Bill Gates Foundation är större givare än många länder. Nu planerar Indien att inrätta sin egen biståndsmyndighet med en budget på \$ 11 miljarder under fem till sju år.

Skillnaden mellan denna "nya" u-hjälp och det "gamla" biståndet från i-länderna är att gränsen mellan u-hjälp och handel samt u-hjälp och politik är flytande, samt att man inte ställer samma krav på mänskliga rättigheter, könsperspektiv m.m.

Tillväxtländerna, som ju själva nyligen var u-länder, är kanske bättre lämpade för att driva utvecklingsprojekt i tredje världen. De har egna erfarenheter och kommer själva från en miljö som liknar mottagarländernas.

De flesta av världens fattiga lever i de s.k. mellaninkomstländerna. Den gamla uppdelningen i "rika" och "fattiga" länder, eller mellan i-länder" och "u-länder" blir alltmer irrelevant. Europa och USA brottas med skuldberg, stagnation, låne- och valutakris. I det läget blir det alltmer svårt att rättfärdiga u-hjälp. Dessutom finns det en "givartrötthet", efter 50 år av u-hjälp till Afrika syns det fortfarande ingen effekt. En del experter hävdar t.o.m. att u-hjälpen har haft en negativ effekt.

Indien chockade bistånds-Sverige år 2003 genom att tacka nej till statlig u-hjälp från en rad länder. Beloppen var för små och det var för mycket krångel och för många villkor. En annan viktig orsak var utan tvekan Indiens förändrade självbild. Den gamla fattigdomsbilden av Indien som fanns (finns?) i Sverige och andra västländer fanns även i Indien. "Vi är så fattiga". Nu har Indien slutat att vara offer, nu är Indien en snabbväxande ekonomi och en regional stormakt. Det finns numera en stolthet över att vara indier - då passar det sig inte att stå med tiggarskålen i handen.

Hur påverkar det vårt svenska bistånd? I tidigare nummer av Nyhetsbrevet undersökte vi i vilket land det svenska biståndet är viktigast och resultatet blev - Sverige! Vårt bistånd utmålades som en gudagåva, som skulle uppfylla en mängd villkor: de skulle gå till "de fattigaste av de fattiga", vara miljövänligt, kvinnovänligt, barnvänligt, man kunde inte få bidrag för att uppföra byggnader och mycket mer. Detta resulterade i att rätt många ideella organisationer struntade i SIDA-pengar och körde sitt eget race.

Sanningen är ju att man hjälper inte de fattiga genom att ge dem pengar. Det gäller både individer och länder. Man hjälper dem genom utbildning och s.k. attitydutveckling.

Anm. När detta skrivs står det i tidningarna att Indien och Kina har ombetts att stöda det sviktande Europa med pengar. De har svarat att de först måste fundera ut vilka villkor de skall ställa upp för europeerna.

Stort larm:

"INDIERNAS TAR ÖVER"!

Denna braskande rubrik finns över en intervju med Carl-Henric Hallström på konsult- och revisionsjätten KPMG i Veckans Affärer (15 sept 2011).

Vad är det indierna tar över? Jo, databearbetning, backoffice-tjänster, analyser av olika slag.

Vilka är indiernas kunder? Flygbolag, banker, diverse företag, i framtiden kanske även sjukhusen (detta har redan hänt i England och USA).

Varför gör indierna detta? Därför att de är skickligare än de flesta västerlänningar. De är bättre utbildade, är bättre på kundrelationer, de är tillgängliga (inga väntetider) samt dessutom billigare.

Men den ekonomiska krisen i Väst har väl drabbat outsourcingen? Nej, snarare tvärtom! Nu är man ännu mer angelägen om att jaga kostnader.

Vad skall vi göra åt detta? Tja, framgår inte riktigt i artikeln. Är det ens önskvärt att göra något?

Men här har Nyhetsbrevet ett svar: Avskaffa alla betyg i skolan (vi ska väl inte sortera eleverna?); lärarnas möjligheter att hindra mobilprat och hamburgerätning på lektionerna - i den mån eleverna infinder sig - skall minskas (kadaverdisciplin vill vi inte ha!); fler elever i klasserna; anställ inte utbildade lärare, det är för dyrt (vi ska ju spara pengar!); slopa alla universitetsutbildningar som inte är omedelbart tillämpliga i näringslivet - grundforskning får de sköta utomlands; slopa den orättvisa expertskatten så att inga utlänningar kommer hit.

Sedan får vi plocka våra egna lingon - asiaterna lär sluta komma.

SVENSKT GENERALKONSULAT I MUMBAI

Sverige öppnar ett generalkonsulat i Mumbai. Tidigare fanns en honorärkonsul. Skillnaden är att honorärkonsuln är indier och är oavlönad. Generalkonsuln är svensk och fungerar mera som en ambassad, bl.a. kan generalkonsulatet ställa ut visum. Det kan inte honorärkonsuln.

Carl Bildt tillkännagav beslutet under sitt besök i Mumbai nyligen:

”Fjärran från den finansiella storm som nu skakar Europa och USA fortsätter de ekonomiska kurvorna i Indien att peka uppåt.”

”Kontakterna mellan Sverige och Indien har ökat och breddats de senaste åren. Det gäller såväl inom politik som ekonomi, teknik och vetenskap. Våra länder gynnas av förstärkta och fördjupade relationer.”

”Därför presenterar jag i dag på plats i Mumbai regeringens beslut att förstärka vår närvaro i Indien genom att öppna ett generalkonsulat i Mumbai. Detta är också en viktig del av den överenskommelse regeringen har slutit med Socialdemokraterna om utrikesförvaltningens framtid.

Mumbai är staden som aldrig sover. Det är Indiens kommersiella och finansiella centrum. Här finns centralbanken och börser. De stora indiska konglomeraten, som Tata och Reliance, har sina huvudkontor här. Mumbai är också navet i den indiska mode- och filmindustrin. Uppskattningsvis 900 Bollywoodfilmer produceras per år. För 50 år sedan var Bombay (som staden hette då) en stad i Stockholms storlek. I dag är Mumbai en av världens största städer med nära 20 miljoner invånare. Perspektiven är hisnande.”

”Värdet av Sveriges export till Indien uppgick 2010 till drygt 13 miljarder eller 1,2 procent av svensk export. Det finns stor potential för denna handel att öka.

Intresset för, och kunskapen om, Indien växer bland svenska företag. Möjligheterna är stora. Varje månad registreras cirka två nya svenska företag i Indien. Antalet dotterbolag har mer än fördubblats sedan 2005, till dagens cirka 140. Ungefär 1 000 svenska företag gör affärer på över 1 miljon kronor per år med Indien (import/export). Svenska bolag i Indien uppskattas sysselsätta drygt 650 000 personer i landet.

Framtiden talar för Indien. Landet har sett en häpnadsväckande tillväxt inom it och har i dag 65 procent av den globala marknaden för ”offshore it” och 46 procent av marknaden för it-baserade tjänster.

Efter it-revolutionen vill landet göra nästa resa och bli ett innovationsdrivet kunskapssamhälle där nya tekniklösningar även utgår ifrån fattiga människornas behov. Den indiska regeringen har utropat ett årtionde av innovationer, Decade of Innovation 2010-2020, för att fortsätta den dynamiska utveckling som genererat världens billigaste bil och nu senast världens sannolikt billigaste läsplatta.

Indiens växande globala ekonomiska och kommersiella roll erbjuder stora möjligheter för Sverige och svenska företag, inte hot. Öppnandet av ett generalkonsulat i Mumbai är ett viktigt steg för att tillvarata dessa möjligheter och ett led i Sveriges ökade ansträngningar att bygga långsiktiga och breda relationer med Indien.”

Carl Bildt, Utrikesminister (M)

STATISTIK ÖVER EMPATUMS INDIENBOK

Empatum har erhållit statistik över AdLibris försäljning av boken ”INDIEN” som brukar annonseras i Nyhetsbrevet. 30 % av kunderna är män, resten kvinnor (Nyhetsbrevets redaktör har alltid varit populär bland kvinnor!) 6,7 % av kunderna är företag, 26,7 % stat och kommun (något överraskande), 66,7 % privatpersoner.

70 % av läsarna är mellan 50 och 69 år gamla. (Boken går med andra ord inte hem bland ungdomar).

Så den typiske läsaren är alltså en kvinna mellan 50 och 69 år, ofta of-fentliganställd, dvs samma kategori som dominerar kvällskurser.

Intressant, men vad skall man använda statistiken till?

SE UPP MED FÖRBETALDA SIM-KORT!

Förbetalda telefonkort (pre-paid SIM-cards) är inte alltid så förbetalda som man kanske tror. Nyhetsbrevets redaktör skaffade ett Vodafone-kort i Cochin, Kerala. När han reste hem till Sverige den 18 maj i år så hade han c:a 500 Rs tillgodo på kortet. När han sedan kom tillbaka till Indien, till Jodhpur i Rajasthan, så fungerade inte kortet. Det hade blivit spärrat. Men kan vi inte ta bort spärren? Nej, det går inte, men vi kan ge er ett nytt kort, fast då blir det ett Rajasthankort med ett annat nummer!

Nu härsknar redaktören till. Jag har pengar kvar på kortet, och dessutom har jag betalat c:a 100 Rs för att förlänga giltighetstiden fram till 1 nov 2012, och jag har vidarekopplat mitt svenska kontorsnummer till detta nummer, framhåller han med en viss emfas.

Personalen på huvudkontoret ringer då till Vodafone i Cochin, och resultatet blir att ett nytt Kerala-kort skickas med kurir till kontoret i Jodhpur. Kuriren tar fyra dagar på sig att leverera kortet.

Det nya kortet har samma nummer, men pengarna som fanns på det gamla är borta. Låt gå för det, men hur undviker vi att samma sak händer igen när jag reser till Sverige nästa gång? Jo, när du är i Sverige så måste du ringa ett samtal en gång i månaden, vilket förutsätter att du aktiverar den möjligheten.

Men varför spärrar ni kortet - det är ju förbetalt? På detta får redaktören inte något riktigt svar, trots ihärdiga förfrågningar. Men tydligen är det så att om ett SIM-kort inte används på en viss tid, t.ex. tre månader, så spärras det. Exakt varför är oklart.

Det nya kortet fungerar i några veckor. Men så plötsligt, den 24 november kl 19.30 säger det ”ploing” i telefonen: kortet är återigen spärrat! En av redaktörens vänner i Cochin är så snäll att han åker till Vodafones kontor där och frågar varför. ”Kortet spärrades därför att det inte har använts på sex månader” blir svaret. Detta trots att telefonen använts dagligen.

Anm: Ovanstående gäller Vodafones SIM-kort. Hur andra operatörer gör vet vi inte.

Längtan tillbaka till imperiet?

ARTIKELN SOM KOM 60 ÅR FÖR SENT!

”Medan Väst känner av kostnaden för sina utländska äventyr, ger längtan tillbaka till imperiet vika för en förnyad känsla av skam”.

Den indiske författaren och debattören **Pankaj Mishra** (han som anser att hinduismen inte finns, se Nyhetsbrev 2/2004) har skrivit en helsidesartikel i Financial Times (22 oktober 2011, sid 16) med rubriken *Guilt and Glory* (Skuld och ära). Ingressen lyder som ovan.

Var finns denna längtan efter imperiet? Med ”Väst” menar Pankaj Mishra antagligen England och möjligen USA (fast USA aldrig har haft något imperium). Det är naturligtvis svårt för en svensk att bedöma detta, men Nyhetsbrevets redaktör har i alla fall aldrig märkt av någon längtan tillbaka till imperiet bland de engelsmän han har träffat, ej heller några skamkänslor förknippade med det.

Artikeln avhandlar huruvida Imperiet (dvs Englands kolonialväld) var bra eller dåligt. Sedan kommer uppräknings av alla massakrer, grymheter, ekonomisk utsugning m.m. som engelsmännen gjorde sig skyldiga till. Detta är redan välkänt, men Pankaj Mishra framställer det som något nytt.

På flera ställen ondgör sig Mishra över ”engelsk frihandel” som påtvingades kolonialfolken. Men sanningen är ju att engelsmännen förhindrade indierna från att bedriva fri handel. De var tvungna att exportera råvaror till England och köpa tillbaka bearbetade produkter därifrån. De fick inte handla med någon annan, eller ens bearbeta produkterna själva. Saltmonopolet är ett exempel på detta.

Detta kan man knappast kalla för frihandel.

Han citerar flitigt en engelsk parlamentsledamot, Kwasi Kwarteng (bördig från Ghana) som i boken *Ghost of Empire: Britain's Legacies in the Modern World* ”avslöjar” en massa positiva myter om kolonialväldet och därmed omöjliggör deras återupprättande idag. Överhuvudtaget anser Mishra att det finns en utbredd tendens att förhålliga och återupprätta ”Imperiet”. Det enda konkreta exemplet på detta han nämner är den amerikanske politikern Max Boot, dock utan att ge någon källhänvisning. Max Boot, född 1969, anses i USA vara en udda fågel.

Han nämner lite vagt invasionerna av Irak och Afghanistan som ett exempel på ”återupprättandet av kolonialväldet”. Men samtidigt framhåller han att det brittiska kolonialväldet främst var ett sätt att tjäna pengar. Det kan väl knappast någon påstå om Afghanistan och Irak? Men anledningen till dessa invasioner var att avvärja verkliga eller imaginära hot. Dessutom vill ju USA och dess allierade inget hellre än att snabbt komma därifrån.

Enligt ingressen så avtar nu den längtan vi alla i Väst känner efter ”imperiet” och börjar i stället känna skam. Men denna skam nämns inte i artikeln. Där emot ondgör sig Mishra på ett ställe över det korta historiska minnet.

Denna artikel skrivs från ett hotell i Rajasthan. Hit kommer engelsmän pre-

cis som vilka utlänningar som helst. De verkar inte släpa på något imperia- listiskt bagage i form av skam och/eller längtan. De flesta är för unga för att ha något minne av kolonialtiden, de flesta är i 30-årsåldern, dvs säga födda omkring 1980! Här finns också en tysk familj, föräldrarna är i 50-årsåldern, deras dotter lite drygt 20 år, samt hennes engelske pojkvän. Enligt Mishra borde denna stackars familj släpa på 1. kolonial längtan och skam, 2. skuld över nazismen, 3. bitterhet från andra världskriget (”din farfar slogs mot min morfar”). Men allt detta är historia. Det hör till det förflutna. Man skall känna till det, men inte släpa på det som ett bagage. Så tycks också vara fallet, vilket känns befriande. Livet går vidare.

Detsamma gäller redaktörens indiska vänner. Kolonialtiden, ”the British Raj” är borta. När någon vänsterintellektuell i likhet med Mishra försöker skylla olika missförhållanden i dagens Indien på engelsmännen, så brukar de förlöjligas. ”Vi är väl för tusan ingen koloni längre?! Dagens missförhållanden är vårt eget fel!” brukar det heta. Det är ett märkligt fenomen att det bara är vänsterintellektuella som blickar bakåt på detta sätt och skyller på historien. Man hör aldrig högerpolitiker eller affärsmän som Ratan Tata säga att Indiens problem beror på engelsmännen.

Nyhetsbrevets redaktör läser just nu Jan Myrdals bok *Röd Stjärna över Indien*. De första 40 sidorna i boken består av tillbakablickar på det brittiska imperiet samt marxistiskt testuggande med citat av Marx, Engels, Lenin Ho Chi Minh m.fl. om vad de skrev om Indien, upp- roret 1857 m.m. Det är dags för vänsterintellektuella som Mishra och Myrdal att sluta blicka bakåt, leva i nuet och se framåt.

Cricket i all ära:

DET ÄR FORMEL 1 SOM GÄLLER!

Ingen har väl missat att Indien anordnade sin första Formel 1-tävling i början av November? I Noida, utanför New Delhi. Det gick mycket bra, alla, såväl åskådare som deltagare var mycket nöjda med arrangemangen - trots att en herrelös hund kom in på banan under övningskörningen. F1-stjärnan Bernie Ecclestone sade: ”Indien har klarat av det på alla sätt!”. Vinnaren, Sebastian Vettel, sade att banan hade gett honom en kick och att han ser fram mot att återvända. ”Jag har aldrig sett så många leende människor förut, indierna har verkligen välkomnat oss. Organisationsen, Jaypee Group, fick mycket beröm för sina arrangemang. Indien har hamnat på den internationella Formel 1-kartan. Ferrariföraren Fernando Alonso, som kom trea, gav Indien 9 poäng av 10 möjliga.

Ernst & Young

INDIEN KOMMER ATT GÅ OM KINA

År 2014 kommer Indien att gå om Kina. Indiens ekonomi förväntas växa med 9 % om året jämfört med Kinas 8,8 %. Indien kommer att drabbas minst av BRICS-länderna av den europeiska ekonomiska krisen. Detta beror på att Indiens ekonomi i stor utsträckning drivs av efterfrågan på hemmamarknaden. Indien är mindre beroende av export än de flesta andra länder.